

НОТАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
NOTARSKA KOMORA REPUBLIKE SRPSKE
NOTARY CHAMBER OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

АЈЕЈА СВЕТОГ САВЕ 57, 78000 БАЊА ЛУКА, ТЕЛ: +387 51 321-620, ФАКС: +387 51 321-621
www.notars.com, email: notarskakomorars@blic.net

Broj: 2563/2022

Datum: 17.08.2022. godine

CAPITAL.BA

Glavni i odgovorni urednik

Gdin. Siniša Vukelić

info@capital.ba

Predmet: Reagovanje na objavu „Advokati u Srpskoj najavili štrajk zbog porodičnog zakona“ od 16.08.2022. godine

Poštovani,

U tekstu objavljenom na Vašem portalu “Advokati u Srpskoj najavili štrajk zbog porodičnog zakona” gospodin Dalibor Mrša predsjednik Advokatske komore RS iznio je niz stavova na koje Notarska komora Republike Srpske mora reagovati zarad potpunog informisanja javnosti.

Uporište Advokatske komore za stav iznijet u članku “CAPITAL BA “ ne postoji. Advokati nemaju ni **pravu, a ni pravnu argumentaciju zbog čega bi štrajkovali**. Advokatska komora sada koristi osjetljiv trenutak da bi izazvala kriznu situaciju kako bi “vanpravnim“ sredstvima na Ministarstvo pravde, kao obrađivača zakona, vršili pristisak i “natjerali “ obrađivača zakona da se iz prijedloga Zakona ispusti odredbu po kojoj bi se supružnici koji nemaju maloljetnu djecu, a ni djecu nad kojom je produženo roditeljsko staranje, mogli opredjeliti da sporazumni prijedlog za razvod braka podnesu notaru i da tako sporazumno razvedu brak za jedan dan, a ne da na taj čin moraju duže od toga da čekaju.

U svom saopštenju advokati ne spominju građane i ne konstatuju da je to loše za građane već samo poentiraju da će „imati manje posla i manje prihoda“. Advokati pri tome zaboravljaju da je ovo zakon za porodicu, a ne za raspodjelu prihoda.

Prema obavještenju Zavoda za statistiku RS broj 06.304/060-22 od 11.02.2022. godine u **2020. godini, u cijeloj Republici Srpskoj, sudovi su razveli 202 braka u kojem supružnici nisu imali djecu**. Za 202 predmeta, koja su u interesu građana, advokati najavljuju štrak, a pitanje je da li su u ta 202 predmeta zastupali supružnike po podnijetom

prijedlogu za sporazumni razvod braka. Odluku o sporazumnom razvodu treba prepustiti supružnicima i da izaberu nadležni organ pred kojim će njihova volja biti ispoštovana u što kraćem roku i najbližem organu poslednjeg zajedničkog prebivališta.

Za sporazumni razvod braka, ako postoji volja supružnika za razvod, advokati nemaju posebnu ulogu u zastupanju i savjetovanju, jer je volja supružnika da se razvedu, s tim da mogu strankama pisati prijedloge bilo za vođenje postupka pred sudom bilo pred notarom, te primati odluke o razvodu braka u ime klijenata, što su i do sada radili i novim prijedlogom se njihov položaj ni u čemu ne bi promijenio.

Iz izjave date portalu "Capital.ba" očito proizlazi da se pojedine kolege advokati plaše da bi narodni poslanici mogli usvojiti prijedlog zakona po kome bi i notari mogli sporazumno da razvedu brakove, s tim da nije jasno zbog čega ne žele da obrađivač zakona predloži jedno moderno zakonsko rješenje koje je u interesu građana, a ne advokatske ili notarske službe.

Podsjećam da je na javnoj raspravi vezanoj za prijedlog novog porodičnog zakona predsjednik Komisije za izradu teksta Zakona je rekao da obrađivač zakona procjenjuje koje će se odredbe naći u tekstu prijedloga zakona, a koje ne.

Stvar je i pravne politike i unapređenja pravnog sistema jedne države da predlagač procjeni da li treba usavršavati pojedine odnose u konkretnom porodične odnose na način kako je to u nacrtu Zakona i na Javnoj raspravi iznijeto.

Ne stoji argumentacija da će se smanjiti broj predmeta u sudu, ukoliko se supružnici odluče prijedlog podnijeti sudu, jer su nacrtom Zakona mnoge nadležnosti koje je imao Centar za socijalni rad prenijete na sudove, a advokatima tako otvorena mogućnost da svoje klijente u sudskim postupcima zastupaju, što ranije nisu mogli pred Centrima, kao upravnim organima.

Naime, sudovima se upravo daje mogućnost da se posvete mnogo kompleksnijim pravnim pitanjima nego što je sporazumni razvod braka.

Advokatska komora podcjenjuje sudove kada iznose da će notari savjetovati supružnike u dijelu koji se odnosi na sporazum o razvodu, a zanemaruje činjenicu da i sud supružnicima može davati iste takve savjete jer se ovdje ne radi o sporu već o "zajedničkom prijedlogu" i nema tužitelja niti tuženog, niti sud u tom postupku provodi dokaze po službenoj dužnosti već samo utvrđuje da li postoji volja supružnika da se sporazumno razvedu. Tako ako se obrađivač zakona opredjeli da sporazumni razvod braka može biti proveden i pred notarom u tom postupku stranke može zastupati advokat kao što ih je zastupao i zastupa pred sudom.

Postavlja se pitanje, zašto ne praviti rješenja koja imaju napredna zakonodavstva Evropske unije i nama bliske države Slovenije i u kojima razvodi takve vrste funkcionišu. U tim sistemima čak samo notari razvedu brakove i nemaju mogućnosti supružnici prijedlog podnosti sudu.

Na kraju moram istaći, a što je iznijeto i na javnoj raspravi da je kompletna akademska zajednica za unaprjeđenje notarske službe i njeno uvođenje u pravni sistem i da nema objavljenih radova u kojima su se autori kritički odnosili prema notarskoj službi kao javnoj službi, što ide u prilog činjenici da je ova služba našla svoje mjesto u pravnom sistemu, kako u pogledu rasterećenja sudova, tako i u pogledu smanjenja sudskih sporova i da je notarijat "sud" prije "suda".

Ako je notarskoj službi “prenijeto“ toliko nadležnosti i ako je ta služba tako profitabilna, zašto se advokati ne prijavljuju na konkurse za izbor notara, jer su ostala u mogim lokalnim jedinicama notarska mjesta nepopunjena. Od ukupno 63 službena sjedišta u Republici Srpskoj 38 je nepopunjeno. Naglašavamo da je prema novom Zakonu o notarskoj službi u Republici Srpskoj obaveza Ministarstva pravde da svakih šest mjeseci objavi konkurs kako bi se izvršilo imenovanje notara za službeno sjedište u kojem notar nije imenovan, pa kolegama advokatima stoji na raspolaganju da se mogu prijaviti na objavljen konkurs.

Ukoliko se kolege advokati odluče za štrajk javnost zaslužuje da zna iz kojih razloga to rade, a koji se tiču Porodičnog zakona i konkretno člana 54.?

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

Mr Slada Ivelić